

היו זמנים...

בלדה לאליעזר בן יהודה

מוקדש לחג המשק הקרב ובא ול "יום העברית" החל השבוע, לציון 100 שנים למותו של אליעזר בן יהודה.

שלא כמו בקבוצים שמייסדיהם היו צברים/ קבוצת הפלמ"ח, בית העמק היה אי בריטי מובהק ומנותק. השעה המקודשת ביום הייתה השעה 5 אחר הצהרים עם תה אנגלי בחלב מחומם. היום המקודש בשנה היה גמר אליפות הכדורגל בליגה האנגלית. העברית הייתה מקומית מאד עם הרבה המצאות מקומיות. למשל מצרפת הייתה בגד לפעוטים שהמכנס מחובר לחלק העליון, המצאת המתפרה המקומית. מסננת בלי חורים הייתה קערה, מכנסי מנצ'סטר היו מכנסי קורדרוי רחבים (ג'ו לוקץ עדין לובש בחורף), סטרוחובסקי היה רופא הילדים המפחיד שהגיע מדי חודשיים. לכבודו הכינו שוקו חם בבית התינוקות והוא בכלל לא אהב שוקו, אבל לא רצה לפגוע בטובה ברגר מטפלת התינוקות המיתולוגית, וגמא את המשקה. עובד- אחת-תשע, זה משמרת אחר הצהרים בחדר האוכל להכין ארוחת 4 לרווקים וארוחת ערב לחברים. "פריכת אותו" הופיע על לוח המודעות עם רשימת חברים מתחת. הכוונה לפריקת אוטו, עם רשימת חברים לפרוק את המטען. פעוטון הפוך, זה פעוטון "תות" שעומד הפוך עד היום. כלומר הבונים החזיקו את התכנית הפוך עם ה"צפון" כלפי מטה, ויש אומרים ש"תות" בלבד אותם אם זה מימין לשמאל או הפוך, טוב אנגלים...שואג אבק, שוטף שבועי, היה תורנות חברים לשטוף כלים שלוש פעמים ביום שבוע שלם. אשפח הוא כמובן פח אשפה, ועוד ועוד עוד.

בשבילים ובחדר האוכל שמעו אנגלית, בבית תינוקות יכולת להיקלע לחדר עם עוד 3 אימהות שדיברו ביניהן אנגלית (טבעי) והרגשת במיעוט. יש לציין שבבתי הילדים באספות ובוועדות דיברו עברית וכמובן עם החברים ההונגרים. עד שבאו הגרעינים הישראליים ושינו את המצב, אלא שגם הם אימצו את שפת המקום ואף השביחו אותה. למשל: שנצ"ים, שדוג, בודקה, בשדה בסדנה ועל משמרת הלילה, גן פורמאיקה, הבית השרוף. והרשימה ארוכה.

אז 9 מיליון בני אדם מדברים כיום עברית של אליעזר בן יהודה ולנו שפה מקומית.

אשפח

חג משק שמח

כתבה דניאלה יוגב - דצמבר 2021

ארכיון בית העמק - דצמבר 2021